

Sygnatura akt I C 1193/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 19-12-2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Jarmundowicz

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19-12-2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **Agencji (...) sp. z o.o. z siedzibą w L.**

przeciwko **Z. M.**

o udzielenie informacji

I. zobowiązuje pozwanego Z. M. do udzielenia stronie powodowej Agencji (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. następujących informacji:

- a) czy pozwany w roku 2010 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;
- b) czy pozwany w roku 2011 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał;
- c) czy pozwany w roku 2012 korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, czy też z materiału takiego nie korzystał
- d) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w punkcie I podpunkcie a wyroku jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;
- e) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w punkcie I podpunkcie b wyroku jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;
- f) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w punkcie I podpunkcie c wyroku jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;

II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 887zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Agencja (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. wniosła o zobowiązanie pozwanego Z. M. do udzielenia informacji:

a) czy pozwany w roku **2010** korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, jako materiału siewnego czy też z materiału takiego nie korzystał;

b) czy pozwany w roku **2011** korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, jako materiału siewnego czy też z materiału takiego nie korzystał;

c) czy pozwany w roku **2012** korzystał z materiału ze zbioru odmian wskazanych w dokumencie pod nazwą „(...)” stanowiącym załącznik do pozwu, jako materiału siewnego, jako materiału siewnego czy też z materiału takiego nie korzystał;

d) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w pozwie w punkcie 1a) jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;

e) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w pozwie w podpunkcie 1b) jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie;

f) jeżeli pozwany korzystał z materiału ze zbioru, którejkolwiek z odmian wskazanych w dokumencie opisanym w pozwie w podpunkcie 1c) jako materiału siewnego, to w jakich ilościach w odniesieniu do konkretnej odmiany wymienionej w tym dokumencie.

Roszczenie pozwu obejmowało także żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu w wysokości 887 zł.

Uzasadniając żądania Agencja (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. wskazała, że jest organizacją hodowców w rozumieniu przepisów art. 23 – 23 c ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2003 r., Nr 137 poz. 1300 ze zm.). Strona powodowa wskazała na wykładnię pojęcia „organizacji hodowców” dokonanej przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości na potrzeby regulacji wspólnotowej, która ma być stosowana także dla wykładni tego pojęcia na gruncie przepisów krajowych, co wynika z tych samych celów obu regulacji w omawianej materii. Dodała, że ETS uznał, że art. 3 rozporządzenia nr (...) ma na celu umożliwienie posiadaczom odmian chronionych na szczeblu unijnym zorganizowanie się w taki sposób, aby mogli oni skutecznie egzekwować swoje prawa wynikające z art. 14 rozporządzenia nr (...). Podniosła także, że jest taką organizacją bowiem wszyscy współnicy tworzący powodową spółkę są hodowcami roślin uprawnych. Strona powodowa, działając we własnym imieniu, na rzecz wskazanych w pozwie spółek (hodowców roślin odmian chronionych), na podstawie art. 23 a ust 1 - 4 ustawy, wystąpiła do pozwanego z wnioskiem o udzielenie pisemnych informacji dotyczących wykorzystania w latach 2008, 2009 i 2010 materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem, jako materiału siewnego. Pozwany nie udzielił jednak żądanej informacji nawet po ponagleniach. Strona powodowa wyjaśniła także, że obowiązek udzielenia żądanej informacji wynika z przepisu art. 23 a ust 4 ustawy o ochronie prawnej odmian roślin. Zgodnie z jego treścią, pozwany, jako posiadacz gruntów rolnych, zobowiązany jest na wniosek hodowcy lub organizacji hodowców (jakim jest strona powodowa) udzielić na piśmie informacji, o które wystąpił tj. dotyczących wykorzystania przez pozwanego materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego. Strony nie zawarły żadnej umowy odmiennie ustalającej ich obowiązki, a fakt przysługiwania hodowcom zrzeszonym w organizacji strony powodowej wyłącznego prawa do odmian objętych wnioskiem o udzielenie informacji ma charakter notoryjny, natomiast lista odmian chronionych wyłącznym prawem wraz ze wskazaniem ich hodowców (podmiotów uprawnionych z tytułu wyłącznego prawa) publikowana jest w jawnym rejestrze przez Centralny Ośrodek (...) w S.. W związku z tym, że pozwany nie wywiązał się ze swojego obowiązku i nie udzielił na rzecz strony powodowej wymaganych informacji, wytoczenie powództwa stało się konieczne i zasadne.

Pozwany Z. M. nie złożył odpowiedzi na pozew. Na rozprawie w dniu 19.12.2013 r. wniósł o oddalenia powództwa w całości wskazując, że w latach, kiedy był wzywany do podania informacji, nie korzystał z odmian roślin wskazanych w wykazie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa Agencja (...) sp. z o.o. w L. jest organizacją hodowców, w której zrzeszeni są następujący hodowcy:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w C.,

(...) so. z o.o. Grupa (...) w S.,

(...) Sp. z o.o. Grupa (...) z siedzibą w S.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

(...) op. z o.o. z siedzibą w T.,

(...) Sp. z o.o. z siedziba w W.

(...) Sp. z o.o. z siedzibę w K.

(...) Sp. z o.o. z siedzibę w Ł.

(...) Sp. z o.o. z siedziba w W.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.

M. Polska z siedzibą w (...) Sp. z o.o. (...)

(...) Sp. z o.o. z siedzibą P.

(...) CENTRAL (...) Spółka (...) z siedzibą w B. C. – L.,

(...) sp. z o.o. w L.,

(...) sp. z o.o. w O.,

Hodowla (...) Z. – grupa (...) sp. z o.o. w Z.,

(...) sp. z o.o. w P.,

(...) sp. z o.o. w P.,

(...) sp. z o.o. w Z.

Hodowcy będący współnikami strony powodowej udzielili jej pełnomocnictwa do występowania do posiadaczy gruntów rolnych (rolników) z wnioskami m.in. o udzielenie informacji o zakresie wykorzystywania przez nich materiału siewnego ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego oraz zbierania od posiadaczy gruntów rolnych (rolników) informacji o zakresie wykorzystywania przez nich jako materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego.

Dowód:

- lista współników Agencji (...) Sp. z o. o. z siedziba w L. k. 10- 12,

- odpis pełny z rejestru przedsiębiorców strony powodowej Krajowego Rejestru Sądowego - k. 116 - 118,

Strona powodowa działając w imieniu własnym na rzecz w/w hodowców wystąpiła do pozwanego Z. M. z wnioskami z dnia 30 czerwca 2010 r., 23 maja 2011 r. oraz z dnia 1 czerwca 2012 r. o udzielenie pisemnej informacji dotyczącymi wykorzystania przez pozwanego w latach 2010 -2012 materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego.

Do wniosków dołączono formularz (...) Informacja o wykorzystaniu materiału ze zbioru odmiany chronionej wyłącznym prawem jako materiału siewnego w roku 2010, dokument pt: „(...)” a także pismo informacyjne o obowiązkowym udzieleniu informacji i wyciąg z przepisów Rozporządzenia Rady (WE) nr (...) z dnia 27.07.1994r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin.

Wobec braku udzielenia przez pozwanego odpowiedzi na wnioski strona powodowa w pismach z dnia 16 listopada 2011r., ponagliła pozwanego do udzielenia odpowiedzi.

Pozwany pomimo otrzymanych wezwań i ponagleń nie udzielił odpowiedzi na przesłane wnioski.

Dowód:

- wnioski o udzielenie informacji z załącznikami i potwierdzeniami nadania – k. 73-81, 82-89, 92-100,

- ponaglenia - k. 90-91,

Hodowcom zrzeszonym w organizacji strony powodowej przysługują wyłączne prawa do hodowli odmian roślin, które zostały wymienione w załączniku do wniosku kierowanego do pozwanego. Lista odmian chronionych wyłącznym prawem wraz ze wskazaniem ich hodowców - podmiotów uprawnionych z tytułu wyłącznego prawa publikowane w jawnym rejestrze publicznym (księga wyłącznego prawa) przez Centralny Ośrodek (...) S..

Dowód:

- dziennik Centralnego Ośrodka (...) – k. 13 - 33, 34 - 72,

- wykaz odmian roślin chronionych wyłącznym prawem wraz ze wskazaniem hodowców oraz wysokość opłat dla hodowcy k. 75, 84, 95,

Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zaoferowanego przez strony materiału dowodowego.

Sąd w całości dał wiarę złożonym przez stronę powodową dokumentom albowiem pozwany nie zakwestionował ich autentyczności ani wiarygodności. Z tego względu brak jest przesłanek do odmówienia wiary złożonym do akt dokumentom.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 23 a ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin posiadacz gruntów rolnych, z wyłączeniem posiadacza gruntów rolnych określonego w art. 23 ust. 3, albo organizacja reprezentująca posiadaczy gruntów rolnych przekazuje hodowcom albo organizacjom hodowców, na ich wniosek, pisemną informację dotyczącą wykorzystania materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, jako materiału siewnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku (ust. 1) .Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1)imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby hodowcy;

2)wskazanie:

a) odmiany lub odmian, w odniesieniu do których hodowca albo organizacja hodowców wnioskuje o udzielenie informacji,

b) wysokości opłaty licencyjnej dla poszczególnych odmian roślin, o których mowa w lit. a. (ust. 2)

Sposób oraz zakres udzielania informacji, o której mowa w ust. 1, są ustalane w umowie określonej w art. 23 ust. 4 (ust. 3).

Jeżeli umowa określona w art. 23 ust. 4 nie została zawarta, informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

1) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby posiadacza gruntów rolnych;

2) dane umożliwiające identyfikację działek rolnych, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadacza gruntów rolnych;

3) oświadczenie posiadacza gruntów rolnych o wykorzystaniu bądź niewykorzystaniu materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, jako materiału siewnego wraz z podaniem nazw odmian, w stosunku do których wyłączne prawo posiada hodowca;

4) wskazanie ilości materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, wykorzystanego jako materiał siewny, oraz wielkości powierzchni gruntów rolnych, na której materiał ten został użyty;

5) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby przetwórcy, który wykonał dla posiadacza gruntów rolnych usługę przygotowania do rozmnażania materiału ze zbioru, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, na materiał siewny;

6) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, od którego posiadacz gruntów rolnych nabył kwalifikowany materiał siewny odmiany lub odmian, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, wraz ze wskazaniem ilości tego materiału (ust. 4).

Przepisy ust. 1, ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a oraz ust. 4 w zakresie obowiązku udzielania hodowcy lub organizacji hodowców pisemnej informacji stosuje się do Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, jeżeli dysponuje ona takimi informacjami (ust. 5).

Cytowane wyżej postanowienia art. 23 a ustawy o ochronie prawnej odmian roślin statuują uprawnienie do żądania przez hodowcę lub organizację hodowców od posiadaczy gruntów rolnych o powierzchni przekraczającej odpowiednio 10 i 25 ha informacji dotyczących wykorzystania bądź niewykorzystaniu materiału ze zbiorów.

Nie ulega wątpliwości, że uzyskanie informacji przez hodowcę lub organizację hodowców jest niezbędne dla potrzeb ustalenia ewentualnej opłaty, o której jest mowa w art. 23 ustawy. Posiadacz gruntów rolnych jest zobowiązany do udzielenia żądanych informacji.

Należy zauważyć, iż ustawa o ochronie prawnej odmian roślin nie zawiera definicji „organizacja hodowców” ani żadnych bliższych regulacji odnoszących się do przedmiotu działania takiej organizacji, jej statusu, uprawnień czy legitymacji procesowej do dochodzenia choćby roszczenia informacyjnego. Można podzielić pogląd strony powodowej, że forma prawna funkcjonowania takiej organizacji hodowców jest dowolna i wybór należy tu do samych hodowców. Nie ma więc przeszkód, by organizacja hodowców działała jako stowarzyszenie czy spółka.

Zgromadzony materiał dowodowy pozwala na ustalenie, iż strona powodowa jest organizacją hodowców, o której mowa w cytowanej wyżej ustawie. Zrzesza bowiem jako współników hodowców, którym przysługuje wyłączne prawo do odmiany roślin. Strona powodowa wykazała także, że żądane informacje dotyczą odmian, do których prawo wyłączne służy hodowcom - jej współnikom. Ponadto współnicy strony powodowej upoważnili stronę powodową

do występowania do posiadaczy gruntów rolnych (rolników) z wnioskami o udzielenie informacji o zakresie wykorzystywania przez nich materiału siewnego ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego oraz zbierania od posiadaczy gruntów rolnych (rolników) informacji o zakresie wykorzystywania przez nich jako materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego.

Powyższe okoliczności faktycznej pozwalają na ustalenie, iż strona powodowa mogła zasadnie występować z wnioskami do posiadaczy gruntów rolnych o udzielenie jej niezbędnych informacji na podstawie ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.

W ocenie Sądu podniesione przez pozwanego okoliczności związane z nieskorzystaniem przez niego w spornym okresie czasu z materiału siewnego objętego ochroną, nie zasługują na uwzględnienie. Podkreślić należy bowiem, że art. 23 a ust. 2 pkt. 3 powołanej ustawy statuuje, że oświadczenie posiadacza gruntów rolnych zawiera m.in. informacje o wykorzystaniu bądź niewykorzystaniu materiału ze zbioru. Okoliczność tą przewidziano także w treści formularza (...) Informacja o wykorzystaniu materiału ze zbioru odmiany chronionej wyłącznym prawem jako materiału siewnego. W rubryce D pkt. 24 pozwany miał zatem możliwość zaznaczenia, że nie siał lub nie obsadzał na posiadanych przez niego gruntach rolnych materiału z własnego zbioru odmian chronionych wyłącznym prawem. W związku z powyższym, nie składając wymaganego oświadczenia, nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku wynikającego z powołanych wyżej przepisów.

W konsekwencji, w ocenie Sądu, żądanie pozwu zasługuje na uwzględnienie w całości. Kierując się powyższymi motywami Sąd, działając na podstawie art. 23 a ustawy o ochronie prawnej odmian roślin orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 5 i § 10 ust. 1 pkt. 18 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W niniejszej sprawie roszczenie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie w całości. Powoduje to, że zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy pozwany obowiązany jest zwrócić stronie powodowej poniesione przez nią koszty procesu, na które składa się: opłata sądowa w wysokości 30 zł, koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu w wysokości 840 zł oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt. II sentencji wyroku.

(...)

1) (...)

2) (...)

3) (...)